

Spoštovani možje, vabim vas, da se zahvalimo za naše moške skupine in še enkrat kakšno rečemo ob vsebini našega vseslovenskega srečanja v Mariboru. Vsebino sem večinoma vzel po članku, ki ga je za iskreni.net napisal naš član Janez Bohanec.

Za osebni premislek in za pogovor v skupini vas povabim ob štirih vprašanjih:

1. Kako v luči povzetka misli vidim svojo vlogo (bivšo, sedanjo) pri duhovno-človeški vzgoji svojih otrok skupaj z ženo?
2. Kaj je meni pomembno in kakšna je moja izkušnja s postavljanjem meja in spreminjanjem samega sebe? Ali me drugi moški pri tem lahko podprejo? Kako?
3. Kako gledam na splav in oblačenje naših hčera?
4. Kje sem se zastavil za skupno dobro na družbeni ravni? Kako vabim v to druge možake (nasilno ali spoštljivo)?

Tretje vseslovensko srečanje očetov, mož in sinov je potekalo pod geslom "Jaz in ona; »Moža in ženo ju je ustvaril« (1 Mz 1,27)". Po spletu okoliščin in navdihu Svetega Duha se je odvijalo v prostorih Slomškovega zavoda v Mariboru ravno na 160. obletnico odhoda blaženega Slomška s tuzemeljskega življenja.

Moški vseh starostnih obdobj in stanov (sinovi, dijaki, očetje, dedki, študentje, duhovniki, samski, poročeni ...) smo se zbrali v soboto, 24. septembra 2022, na

omenjenem kraju.

V zadnjih desetletjih (stoletju) se je javno zavedanje moške duhovnosti in moške vloge v verskem življenju na žalost skrčilo samo na duhovnike. V javnosti je bila (in je na žalost še vedno) podoba vernikov v sliki duhovnika, ki mašuje v cerkvi, v kateri so v večini ženske in otroci. Spoznanja, da je moški že v svojem domu poklican, da je družinski duhovni vodja in da tudi on opravlja duhovniško, kraljevsko in preroško službo kristjana, na žalost niti pri verouku nismo bili deležni.

Moški odmiki – moški blagoslov

Bogu hvala, da so se leta 2008 na pobudo jezuitskih duhovnikov p. Viliija Lovšeta in p. Damjana Ristića začeli odmiki za moške. Od udeležencev takih odmkov je nato prišla pobuda po rednem srečevanju moških v moških skupinah. Prva skupina je nastala 2011. Za njo se ustanovljajo še druge po vsej Sloveniji.

Moški je v svojem domu poklican, da je družinski duhovni vodja in da opravlja duhovniško, kraljevsko in preroško službo. Da nas je veliko, se je letos spet pokazalo na vseslovenskem srečanju, kamor smo prišli z vseh koncev Slovenije in skupaj preživeli dan v obhajanju svete maše, v adoraciji, slavljenju, zahvaljevanju, poslušanju, medsebojnem izmenjavi izkušenj v duhovnem pogovoru...

Mašo je vodil mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl. V svoji pridigi nas je nagovoril z zgledom blaženega Antona Martina Slomška, ki je svoje talente in čas daroval za služenje Bogu, vernikom in domovini. Med mašo in točkami dnevnega programa nas je k slavljenju vzpodbujala slavilna glasbena skupina. Po maši se je na kratko predstavilo nekaj moških skupin in podelilo, kaj jih povezuje. Ena skupina oblikuje program po svoje, druga uporablja tudi slavilno molitev, tretja v kateri je veliko število mlajših moških se vzajemno vzpodbuja k čistosti v predzakonskem življenju, Organizirajo se romanja, odmiki v divjini, šotorjenja s sinovi, duhovne obnove, kolesarjenja, moški zajtrki.

Vloga očeta v družini

Dr. Perko nam je na podlagi svojih dolgoletnih izkušenj predstavil vlogo moškega za zdravo vzgojo otrok in funkcioniranje družine. Poudaril je, da so današnji postmoderni časi za moškega težki. Težnja je napraviti novega transhumanističnega človeka brez stvarnih temeljev, brez omejitev in namesto Boga. To pa ne pelje v boljše čase, ampak v propad. Del te norosti je zanikanje biološkega spola. Gre za moralno kulturno revolucijo – borbo proti družini, proti religiji, proti lastni identiteti. »Na udaru je družina, na udaru smo zlasti moški, saj se skuša moškega izriniti iz družine, mu vzeti veljavo, s čimer se podre tudi možnost vzgoje otrok. Brez očeta pa se otrok, zlasti fantov, ne da vzgojiti. Vzgoja je možna zgolj pri očetu in materi, ki sta biološko različnega spola.«

Prvega pol leta otroka je mama zanj edina pomembna. Očetova naloga v tem obdobju je, da skrbi za mamo. Mati rabi podporo in ljubezen svojega moža, da lahko vstopi v simbiozo s svojim otrokom. Prvo leto je obdobje, ko otrok vzpostavi temelje za odnose do sveta. Če jih ni, se vzpostavi temeljno nezaupanje. In potem vse življenje živi v nezaupanju in se ne more spustiti v odnose z drugimi. Kasneje je to zelo težno nadomestiti.

Druga faza otrokovega razvoja je od prvega do četrtega leta. To je obdobje osamosvajanja. Pri treh letih otrok začne vstopati v družbo – nista več samo on in mati. Ko dopolni tri leta, je dobro da gre v vrtec – vstopi v zunanji svet. Tukaj počasi vstopa vloga očeta. Uresničiti se mora proces Ojdipovega kompleksa. Otrok se mora naučiti, da ima življenje določene zakonitosti in vloga očeta je, da ga poduči. Otroka mora od matere odpreti v svet in ga naučiti discipline. Uči ga odlagati takojšnje zadovoljitev svojih potreb in sprejemati frustracije. Ko skuša oče vzpostaviti norme malo bolj na trdo, se mati zlahka preveč zaščitniško zavzame za otroka in nasprotuje možu. Ob puberteti pa se pojavijo težave. Takrat mati reče očetu: "Pridi in nekaj naredi!" Takrat je že prepozno. Ker je bil oče prej odrinjen ali pa ni aktivno vstopal v vzgojo, mama igra dvojno vlogo (matere in očeta). Oče mora vstopiti v vzgojni proces. Mama nikoli ne sme pred otrokom kritizirati očeta. Če meni, da je oče šel kje preveč na strogo, se o tem naj pogovori na samem, ne pred otroci. V družini sta oba, mati in oče, pomembna za vzgojo. Njuni vloge pa sta različni. Če je otrok imel dobro podlago, ga kasneje identiteta klape ne bo potegnila. Zelo pomembno je, da imajo mladostniki dober zgled v družini. **Naloga postavljanja meja je vloga očeta, ne matere.**

»Negotovi in zmedeni starši jemljejo vso odgovornost na svoje rame, ne dajejo je otrokom. In v tej negotovosti otroci odraščajo. Kako naj otrok ob takšnih starših odraste v polnokrvno in trdno osebo? Zakaj oče ne stopi pred odraščajočega sina in mu reče: ne bom ti dal pametnega telefona, saj imaš mene – pogovarjaj se z mano.«

Dr. Perko se je dotaknil tudi odnosa moža in žene. Moška naloga je tudi, da če ima žena ambicije v karieri in izobraževanju, da ji to omogoči. Zrel odnos je v tem, da eden drugemu pomagamo. S tem moški ne izgublja svoje moške vloge. Zavedati se je treba tega, kaj pomeni biti moški. To ni vloga mačista v patriarhalnem smislu. Naučiti se je treba empatično vživljati v svet partnerja, čeprav se z njim ne strinjam. **Od svojega sozakonca ne pričakujmo sprememb. Spremenimo se lahko samo mi sami.**

Moški in splav

Gospa Urška Cankar Soares nam je predstavili pogled žene, mame in vodje Pohoda za življenje. »Tema zaščite življenja najbolj nemočnih v naši družbi je v resnici moška tema. Zakaj vas prepričujejo ravno obratno in govorijo, da je to ženska izbira, ženska pravica, vi pa bodite tiho, ker o tem nimate kaj govoriti; morda imate lahko svoje mnenje, drugega pa družba od vas o tej temi ne pričakuje? Če vemo, da ena od petih žensk v Sloveniji izbere splav, potem tudi eden od petih moških izbere splav. Če pogledamo podatke iz tujine, iz Slovenije jih namreč ni, bi več kot 90 % žensk, ki pridejo na klinike za splave, izbrale življenje za svoje otroke oziroma ne bi niti pomislile, da bi to storile svojim otrokom, če bi jim oče tega otroka stal ob strani. Zato je splav bolj moški kot ženski problem.« V Sloveniji namerno ne želijo delati takih raziskav. Svet nam govori, da

moramo biti o tem tiho, vendar bi moralo biti ravno nasprotno – biti moramo pogumni in govoriti o tem. Za boljšo predstavo, kako je videti otrok, ki se skozi tedne razvija v maternici, je Soaresova prinesla modele razvijajočega se otroka v naravnih velikostih glede na tedne od spočetja naprej.

Bog je najprej ustvaril Adama. Najprej je bil moški, da je pripravil svet za sprejem Eve – žene. Tako tudi zdaj lahko samski fantje pripravijo svojo dušo in telo za sprejem dekleta, ki se bo ob njem čutilo varno in ljubljeno.

Moški smo poklicani, da smo varuhi svojih družin, tako kot je bil sveti Jožef varuh in steber svete družine. Bodimo pozorni tudi na oblačenje naših hčera. **Zavedajmo se tega, da naše otroke pripravljamo, da živijo nebesa – lepe odnose že danes in tukaj, ki se dopolnijo ob smrti.**

Moške osebne izkušnje in okrogla miza

Po osrednjem predavanju je bila ura namenjena za delo po skupinah. V skupinah je vsak povedal svojo izkušnjo o njegovi poti vere, izkušnjah osebne verske drže in podajanja vere v družini. Vsak ima svojo življenjsko pot, vendar nam je skupno to, da želimo sebe in svoje bližnje peljati po poti vere.

Po delu po skupinah je sledila ura za kosilo z druženjem. Zaključni del dneva je predstavljala okrogla miza s številnimi gosti, ki jo je moderiral skavt Nejc Kurbus.

Nekaj misli iz okrogle mize: V hebrejskem jeziku besedi “mož” in “žena” enaka korena in da črke teh dveh besed sestavljajo ime za Boga – Jahve. Moški in ženska ne moreta vzpostaviti medsebojnega odnosa brez odnosa do Boga. Če je odnos z ženo dober, potem dobro igra. Ko pa so včasih kakšni družinski problemi, pa se to odraža tudi v poklicnem življenju moškega. Če imam Jezusa v svojem življenju, potem je veliko lažje živeti in pričakujemo srečen konec. Naš cilj je izžarevati tak odnos, da naši otroci komaj čakajo, da se poročijo. Ta svet je “nor” in nujno je, da se ljudje enakih nazorov združujejo in medsebojno podpirajo. Psihoterapija ima svoje meje. V veliko primerih gre pri pacientih za duhovno težavo. Takrat je treba poslati človeka k duhovniku. Pomembne moške lastnosti so: trdnost, prijaznost, empatija do sebe in drugih. Preveč ali premalo strogosti v družini je lahko razlog za ločitve.

Na koncu srečanja smo bili povabljeni, da zavzamemo aktivno držo pri pomembnih družbenih dogodkih (skrb za življenje, za družine, za sodelovanje v župniji in družbi, volitve). “Moški radi delamo iz svoje moči. Na moških skupinah se učimo, kako se odpreti Bogu. Pri molitvi se odpremo Jezusu. Če je Bog na prvem mestu, je vse na pravem mestu.» Zdaj je naš čas. Minil je Abrahamov čas, minil je Mojzesov čas ... **Zdaj smo mi na vrsti, da se postavimo za dobre stvari.** Vsak izmed nas ima **svoj krog ljudi, ki jih lahko nagovori.** Vsak lahko nekaj naredi, pa čeprav si misli, da ni dovolj.